

Riala Hembygdsförening

Program 2022

UTGIVET AV

Riala Hembygdsförening år 2022. I programgruppen har ingått Birgitta Yperidis, Leif Wallin, Sophia Matti och Lasse Lundgren. Layout: Lasse Lundgren. Foto där ej annat anges: Lasse Lundgren
Omslagsfoto: Jonas Bergsten

Tryckt på Affärstryckeriet i Norrtälje i 1600 ex. samt som webb i version b.

Detta är 17:e året vi ger ut programbaldet i denna form.

Medlemserbjudanden

Vi har möjlighet att erbjuda nedanstående böcker till ett reducerat pris för medlemmarna i Riala Hembygdsförening.

Bok	Medl.	Ikke medl.
Sockenbeskrivning över Riala av studiecireln Min Hemsocken Riala	100:-	125:-
Birgitta i Roslagen en vägvisare av Lennart Jansson, foto Roine Karlsson En fotoberättelse om Birgittabilder i Roslagens kyrkor från Harg till Vada och Össebygarn.	100:-	125:-
Harald Lindberg 100 år Utgiven till hundraårsminnet av konstnärens födelse.	50:-	55:-
A G Fridolf Sjögren DIKTER Hembygdsdikter med anknytning till skärgården och Norrtälje.	20:-	25:-
Sättra byforskarens skrifter Resultat av byforskarnas mödor.	70:-	80:-
Svensbodas Historia i 3 delar Resultatet av Gun Anderssons forskning		
Del 1 & 2	220:-	240:-
Del 3	270:-	300:-
Alla tre delarna	670:-	720:-

FREDRIK THOR'S RÖR AB

Fredrik Thor

Lagervägen 4

761 12 Bergshamra

Mobil 070-525 39 85 e-mail fredriksror@hotmail.com

Ordföranden har ordet

God fortsättning på år 2022.

Det blev åter ett annorlunda år med pandemi och nya virus, vi börjar bli vana vid restriktioner och föreskrifter.

Återigen har våra annonsörer, ”gamla” och nya, gynnat oss med annons i programbladet. VARMT TACK.

Tack även för övriga gåvor och bidrag med stöd till hembygdsföreningens verksamhet, och till alla ni som ställt upp och hjälpt till vid våra engagemang.

Snåret har ej heller denna sommar varit riktigt som vi är vana vid. Vi har dock genomfört några arrangemang under Corona-anpassade former.

De artister som var avtalade till år 2020, kunde nu få göra sina framträdanden 2021, det kändes väldigt bra att det gick att ordna.

Hur det blir i år framöver, det vet vi inte men hoppas att kunna genomföra uppgjort program.

Det har hänt en hel del på Snåret under det gångna året: Golvet i nderstugan som var uppbrutet, blev återlagt så vi kunde anordna braskväll, grunden under detsamma riktad och upprättad. Under hösten blev hela taket omlagt med hela tegelpannor, ett gigantiskt arbete, här vill jag passa på att tacka entreprenören Magnus Hellström.

Mest av allt vill jag Tacka Alla i styrelsen som var och en efter sin förmåga, på alla vis, jobbat för vår förening och gård, utan er ingenting.

Foto: Sophia Matti

Framtiden oroar mig, vad kommer att hända med vår hembygds gård? Trenden har blivit färre och färre antal besökare de sista åren (även före pandemin) medlemsantalet minskar. Jag vill ändå se ljust på framtiden. Att intresset skall vakna bland våra ungdomar att vara med och bevara vår hembygds gård med dess historia.

Med hopp om en bra sommar, att publiken hittar tillbaka, att vi blir fler funktionärer, så träffas och möts vi på Snåret sommaren 2022.

Leif

Årsmötesprotokoll

Föreningens årsmötesprotokoll publiceras nu på vår hemsida där du kan läsa protokoll inför årsmötet.

Vid Snåret 2021

Gökotta vid Largen

Samlade inte så många men det blev en fantastisk morgon för de som var där.

Foto: Roger Skogh

Musik i sommarkväll

Guro Flögstad och Einar Zethelius bjöd på folkmusik och föreningen serverade hamburgare och roslagskaka.

Rialadagen

En dag för rialas föreningar att presentera sig.

Vid Snåret kunde man umgås och smaka klengås och vid prästgården informerades om hembygdsföreningen.

Vid Snåret 2021

Hembygdsfest

Hembygdsfesten genomfördes och vi serverade silltalltrik. Det blev mycket musik från nybörjare till proffs.

Silltalltrikarna väntar på gästerna.

Linus och Algot spelar Jimi Hendrix låtar.

Gudstjänster

Både midsommargudstjänsten och höstgudstjänsten kunde genomföras utomhus vid Snåret, då vädret var vackert och man kunde hålla avstånden.

Lite av Varje spelar folkmusik hela dagen.

Ulla Wrethagen med musiker spelar country and western classics.

Kulturarvsdagen

Servering av nävgröt efter tipsrunda i närmaste skogen.

Prenumerera på Ledungen

Hälften så många (nummer) men dubbelt så bra!

För bara 130 kr/år kan du hålla dig uppdaterad om vad som händer i länets hembygdsrörelse genom att prenumerera på Ledungen. Under 2022 utkommer två nummer av Stockholms läns hembygdsförbunds tidning med massor av härlig hembygds läsning. Mejla till info@stockholmshembygd.se eller ring 08-30 21 80 och meddela att du vill bli prenumerant.

GUBA MEKAN AB

Mekanisk Verkstad

Svarvning, Fräsning, Svetsning & Smide
Reperation av maskiner, redskap m.m.

Tel. 070 756 61 10

info@gubamekan.se

Svensbodavägen 180

761 12 Bergshamra

MIDSOMMARFIRANDE

vid Lundbyvallen

den 24 juni kl. 13.00

Lövade skindor,
Lotterier,
Pilkastning
Dans kring
midsommarstången
Välkomna

Ekologisk trädgård, kafé, butik, kurser och temadagar.

Vi öppnar den **21** maj. Välkomna!

Växplats Nybyn

www.vaxplatsnybyn.com

Nybybackens väg 33, 762 92 Rimbo, tel 0175-606 44

RIALA MEKANISKA AB

FRÄSNING - BORRNING - SVARVNING

FIXTURER - NC - FRÄSNING

Riala Ekeby 16, 761 13 Riala

Tel. 070 255 64 02

rialamek@gmail.com

KALLES GRÄV

I
RIALA

Utför schakt avlopp m.m.

samt vägsläntsrojning

Karl-Gunnar Karlsson

Tel. 0176 263036 Mobil 070 5836721

Information

Gåvor

Stort tack för alla gåvor vi fått under 2021, pengar, paket och föremål. Vi har fått en extra generös gåva som möjliggjort takrenoveringen och detta kommer att uppmärksammas vid Hembygdsfesten.

Vi vill här dock påminna om att när det gäller föremål ska de ha en historia, härkomst eller användning som gör att föremålet passar i våra samlingar. Föremålet blir då intressantare och värdefullare, och helst skall det ej finnas tidigare i våra samlingar eller fylla kraven bättre än det föremål vi redan har. Rådgör med någon i styrelsen innan du kommer till Snåret med föremålet. ■

Gärdsgårdskurs

Vi planerar en kurs i hur man gör en gårdsgård på gammalt vis, med granslanor och vidjor. Tid: lördag och söndag 23-24 april. Pris 1800 kr inklusive lunch och fm. o em. kaffe båda dagarna. Anmälan och frågor till Leif tel. 070 556 07 51. Sista anmälningdag 10 april. Antal deltagare begränsat, först till kvarn gäller.

Vi har en Facebook grupp, "Riala hembygdsförening", där vi snabbt kan lägga ut information och få kommentarer m.m. Extra viktig i dessa tider då vi kan behöva informera om våra evenemang.

Gruppen har för närvarande drygt 90 följare.
Bli medlem, så får vi se hur gruppen utvecklas. ■

Roslagen Kalevala

Är du intresserad av den finska kulturen? Roslagen Kalevala värnar om det finska kulturarvet. Vår verksamhet sker både på finska och svenska. Välkommen att bli en av oss. Följ oss på Facebook, Instagram, och www.roslagenkalevala.se
Kontakt: roslagenkalevala@gmail.com

HÅRFRISSANN

Vid El-Ijusspåret i Riala

Tidsbest: **070-5408779**

Välkomna!

Renovering parstugan

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

Att ha ansvaret för en byggnad från 1700-talet och bevara den på ett sätt så den inte förvandlas utan står som ett kulturarv kräver mycket. Riala hembygdsförening har fått ett generöst bidrag från Länsstyrelsen som delvis finansieras av Landsbygdsprogrammet 2014-2020 så att föreningen kan lägga om taket på mangårdsbyggnaden, byta ut hängrännor, se över takkupor och plåtarbeten mm. Restaureringen sker i samråd med en byggnadsantikvarie. Förening har även fått ett bidrag från Länsstyrelsen för reparation av grund, syll och golvbjälklag/stomme på mangårdsbyggnaden på Snåret.

Foto: Sophia Matti

Riala hembygdsförening har under de senast åren blivit alltmer medveten om att taket på Snåret varit i stort behov av renovering och omläggning. Utöver det har styrelsen även upptäckt att syll i grunden delvis blivit rutten och i stort behov av renovering samt att golvet i salen sviktat betänkligt. Vi har därför ansökt om två olika sorters bidrag hos Länsstyrelsen för renovering av mangårdsbyggnadens tak och grund, samt även till viss del av kaffestugan.

Riala hembygdsförening har under sommarhalvåret låtit genomföra en reparation av grund, syll och bottenbjälklaget i delar av hembygdsgårdens huvudbyggnad.

Man har också låtit reparera timret på drängstugans ena gavel.

Innan renoveringen genomfördes

var förhållandevis stora delar av huvudbyggnadens stengrund instabil, beroende på att fältstenarna rört på sig.

Vid tidigare renoveringar har detta åtgärdats med hjälp av att hårt cementbruk lagts på den ursprungligen kallmurade grunden. Trots det hade ett flertal grundstenar, varav en del var bärande, flyttat på sig.

Ovan nämnda problematik,

Lyft av husknut och byte av syll

i kombination med de glest placerade bärlinorna under golvet i salen hade lett till att golvet sviktade på ett oroväckande sätt.

Renovering parstugan

Golvplankor återanvänds men extra bjälkar läggs in

De vitmålade knutbrädorna, bestående av äldre och mycket hårt virke, var målade med vit plastfärg som börjat flagna. (Enligt uppgift målades brädorna senaste gången av det filmteam som nyttjade byggnaden vid inspelningen av tv-produktionen Kejsaren av Portugallien under tidigt 1990-tal.) Timret i den södra gaveln till drängstugan var i mycket dåligt skick, framför allt under fönstret, där vatten trängt in.

Vid renoveringen av golvbjälklaget i salen så märktes det såpskurade golvet upp och demonterades varsamt. Den smidda spiken togs omhand, för att senare kunna återanvändas. Det visade sig att, utöver att byggnadens naturstensgrund delvis fallit ur, låg plankgolvet välglest upplagt på (på marken löst liggande) utlagda, kvadratisk huggna timmerbjälkar. De befintliga bjälkarna visade sig som tur var vara torra och i gott skick.

För att förbättra plankgolvet

stabilitet kompletterades de befintliga golvbjälkarna med ytterligare tre bjälkar, som placerades ut mellan de befintliga bjälkarna som lades i sanden och stabiliserades med underliggande stenar, på samma sätt som de befintliga bjälkarna. Därefter lades plankgolvet tillbaka och det spikades med de ursprungliga spikarna, tillsammans med nyköpt spik av liknande kvalitet, från byggnadsvårdsbutiken Båt & Byggnadsvård i Roslagen.

Vid den antikvariska besiktningen i slutet av september var golvet i stugan stabilt, inga iögonfallande skador noterades på plankgolvet och det var svårt att skilja nya spikar från gamla. Eftersom det redan tidigare fanns äldre, oanvända spikhål i golvet, som uppenbarligen lagts om tidigare och kanske använts någon annanstans, kunde de nya spikarna slås ner i dessa hål.

Vid renoveringen av huvudbyggnadens naturstensgrund och timmerstomme knackade man bort det cementbruk som fanns runt om hela stengrunden, lösa grundstenar demonterades och lades om, skadat timmer i syll och blindsyll (stockarna mellan den knuttimrade stommen och stengrunden) har bytts ut, rötskadade vattbrädor har också bytts ut och samtliga nya delar målades med slamfärg av produkten äkta Falu rödfärg.

forts. nästa sida

Renovering parstugan

från sid 9

De med modern färg (plastfärg) målade knutbrädorna skrapades rena från denna färg och målades därefter om med bruten vit linoljefärg.

Drängstugans södra gavel var över lag i ett relativt dåligt skick. Den hade lappats och lagats över tid och allra sämst var timret under fönstret mot söder. De skadade delarna har bytts ut med en halvsulning av timret under fönstret.

Även en mindre del av syllen utmed byggnadens framsida, fram till entrédörren, byttes ut. Den renoverade södra gaveln har även dem målats med äkta falu rödfärg.

Taket på hembygdsgården har i flera års tid varit otätt och läckt vid nederbörd vilket, om det inte skulle åtgärdas, skulle medföra skada på hela byggnaden, dess inventarier med risk att permanent förstöra byggnaden.

Renoveringen av taket har inneburit att lägga om hela taket med allt vad det innebär; ny takpapp, bärläkt, ströläkt och översyn av takpannor och byte av undermåliga takpannor till mindre begagnade sådana, byte av vindskivor samt målning av dessa, byte av takplåt eller byte till annan mer tidsenligt material, byte av hängrännor, översyn av plåt i anslutning till takkupor och skorstenarna.

Renoveringen inkluderar även taket på förstukvisten. En genomgång av alla takpannor

Forts. nästa sida 11

SOM RIKTIG MJÖLK SKA SMAKA
Hos oss kan du handla mjölk, ägg & på beställning ost och köttlådor.

 Gilla oss på facebook "ostergryttinge"
Grytingevägen 15, 761 13 Riala
ostergryttinge@hotmail.com 070-363 22 89

Rickeby Gård i Riala

**Säljer ägg, honung, kött, korv,
lammskinn**

Besök gårdsboden

Öppen alla dagar 10-18.

Självbetjäning, betalning med swish

Välkommen!

www.rickeby.se

Efterlysning!

Hembygdsföreningen behöver medhjälpare vid evenemang, samt intresserade av att axla styrelseposter. Ett sätt att få sociala kontakter i trevlig miljö och göra en insats för hembygdens kultur. Kontakta någon i styrelsen, se sista sidan.

gjordes och man bedömde att cirka hälften av takpannorna var i så dåligt skick att de fick kasseras. Nya begagnade takpannor kunde köpas till en billig penning från Beateberg och dessa lades på takets baksida. De gamla takpannorna som bedömdes vara i bra skick lades på mangårdsbyggnadens framsida.

Renoveringarna har lett till att mangårdsbyggnadens stabilitet säkrats och att hembygdsgårdens kulturhistoriska arv kan bevaras för framtiden. ■
/Sophia Matti

VÄLKOMMEN ATT YOGA MED MIG!

För bättre sömn, snyggare kropp, mindre stress, mer rörlighet, styrka och mer liv.

Yoga för Alla nivåer! Yoga med mig i min nya Yoga Studio eller utomhus!

Mvh, Eva i Sjöändan

PM till 076-525-6625 eller southendofthelake@gmail.com

Ateljé
Brodera Medmera

Maskinbrodyr, sömnad, ändringar och lagningar.
Återförsäljare av profil-, arbets-,
fritids- och ridkläder. Schabrak, häst-, och hundtäcken.

Annette Bogefors-Roos
BERGSHAMRA
Tel: 0176 - 26 23 97
Mobil: 07 39 37 62 63
E-post: annette@broderamedmera.se
www.broderamedmera.se

SPOLTEKNIK, SLAMTÖMNING & RÖRINSPEKTION

0708-53 10 50 | www.fernillasjoman.se

ÅRSMÖTE söndagen den 20/3 kl. 13.00, i
Församlingshemmet-Prästgården. Servering av
smörgåstårta och kaffe. Bildvisning.

STÄDDAG vid Snåret söndagen 15/5 kl. 10.00.

Vi bjuder på förtäring och kaffe.

GÖKOTTA VID LARGEN med möjlighet till yoga med Eva,
lördagen den 21/5 kl.06.00. Först tittar vi på "slussen"
och spanar efter bäver, sedan blir det yoga och intag av
medtagen matsäck.

MIDSOMMARGUDSTJÄNST vid Snåret söndagen den 26/6
kl. 11.00. Kyrkkaffe serveras..

MUSIK I SOMMARKVÄLL vid Snåret fredagen den 1/7
kl. 18.00. Uppträdande kl. 19.00 av **Triple Play** musik
åt det jazziga hållet, se motstående sida. Servering av
hamburgare och kaffe med roslagskaka. Èntre 60:-.

FAMILJEKVÄLL med KOLBULLAR onsdagen den 13/7
kl. 17.00. Kom och grädda din egen kolbulle över öppen
eld i någon av våra stekpannor. **Ponnyridning** för de
yngre. Tipsrunda för unga och lite äldre. **Olle Forsberg**
underhåller, så det kan bli allsång.

HEMBYGDSFEST vid Snåret söndagen den 7/8 kl. 12.00.
Buffé, kaffeservering, paketauktion, lotterier m.m.

Linda Rapp underhåller, se motstående sida. Èntre 60:-.

RIALADAGEN 27/8 kommer vi att vara vid Prästgården.

GUDSTJÄNST vid Snåret söndagen den 4/9 kl. 11.00. Kaffe
med dopp serveras.

KULTURARVSDAG den 10 september vid Snåret
byggnaderna öppna och servering. Kolla hemsida och Face
Book.

BRASKVÄLL vid Snåret lördagen den 8/10 kl. 18.00.
Vi träffas i salen och lyssnar till musik framförd av **Ulla
Wrethagen**. Kaffe med tilltugg serveras. Mer info. på
hemsidan framåt hösten.

Musik i sommarkväll med Triple Play

Triple Play bjuder på en gränslös musikalisk upplevelse från tango till bossa nova, jazz och folkmusik. En viss tyngdpunkt på 60- och 70-tals latinjazz, men även egna kompositioner. Gruppen är nybildad och består av Per-Ola Niblaeus (flöjt, sax), Mats Sönnfors (kontrabas) och Calle Niblaeus (gitarr).

P-O och Mats träffades redan under studietiden på Teknisk fysik, KTH och bildade där en mindre ensemble. Därefter har Mats varit engagerad i ett antal grupper och konstellationer medan P-O sedan många år också spelar sax i ett av Stockholms storband, Royal Big Band. Calle är från början en klassiskt skolad gitarrist, som också undervisat i gitarr och är lika bekväm i andra genrer. Calle har även studerat, forskat och doktorerat i fysik vid Stockholms

universitet, så fysik är en gemensam nämnare för alla tre. ■

Triple Play: Per-Ola Niblaeus, Mats Sönnfors och Calle Niblaeus

Underhållning vid hembygdsfesten

Foto: Linda Rapp

Linda Rapp kommer åter till Loss och behöver kanske ingen närmare presentation då hon är känd, inte bara från Snåret där hon varit en uppskattad underhållare ett flertal gånger.

Hon har medverkat i uppsättningar t.ex. på Göta Lejon och i teve.

Hon sprider glädje med sång och saxofonspel varvat med prat och spex med publiken. Detta kommer som tidigare bli en succé som du inte får missa. ■

BÖRJA SLÄKTFORSKA

Enklare än någonsin

ArkivDigital är den kompletta tjänsten för släktforskning. Där finns källmaterialet och registren du behöver, som kyrkböcker och bouppteckningar för hela Sverige. Plus möjligheten att bygga egna släktträd.

Nu kan du prova vårt nybörjarpaket till specialpriset 795 kr (ord. pris 995 kr), abonnemang i tre månader tillsammans med en pedagogisk och uttömmande lärobok. Din släkthistoria finns bara några knapptryck bort!

Läs mer på www.arkivdigital.se/riala

ArkivDigital
Din nyckel till historisk kunskap

ArkivDigital är Sveriges ledande leverantör av historiskt källmaterial via internet till historiker, släkt- och hembygdsforskare och andra som vill studera källorna i original.

Loppis

Vi har ingen loppisdag, men är du intresserad av att sälja loppisprylar eller något hantverk så kan vi vid några av våra evenemang erbjuda dig att ställa upp ett bord. Kravet är dock att du kontaktar oss innan, helst i god tid så att vi kan få med det i vår annonsering. Ett bord kostar 100 kr. Kontakta Leif på

tel. 070 556 07 51 eller Sophia på tel. 073 733 12 11

DÄCK FÖR ALLA VÄDER

Fullständig däckservice

BIL & GUMMI I BERGSHAMRA
KRONHOLMS

Tel. 0176-26 22 85

Bioreningsverk för enskilt avlopp

Är du intresserad av ett bioreningsverk som renar avloppet år ut och år in? Ta gärna kontakt med oss. 040-46 26 90 www.alnarpcleanwater.se

- ✓ Låg driftkostnad
- ✓ Unik slamnedbrytning
- ✓ Klarar hög skyddsnivå
- ✓ Renar läkemedel

UrbanGreenRoslagen

Urban Wrethagen

073 587 05 12

Spersboda/Riala

sensus

Under 2022 fortsätter vi att samarbeta med Sensus studieförbund vid våra evenemang.

Sensus bistår Riala hembygdsförening på olika områden.

HAR DU PRESENTBEKYMMER?

Köp ett "andelsbrev" från Riala Hembygdsförening. Det kostar 100 kr, och mottagaren, eller du själv får en vacker plansch med färgbild av Snåret. Beloppet går oavkortat till föreningens verksamhet och fortbestånd. Det innebär inte någon rätt till del i föreningens egendom, inte heller några förpliktelser. En kul grej!

roslagens markentreprenad ab

Vatten & Avlopp, Vägar, Grunder
Peter Wallin 070-22 88 338

Milstenar

Varför står det milstenar längs våra gamla vägar?

På 1600-talet började man resa mera i Sverige. Behovet av övernattning och skjuts växte. Man hade rätt att bo hos allmogen längs vägen. Ersättningen för skjuts blev det bråk om då man var oense om resans längd. Resande från hovet och kronan hade rätt till gratis skjuts och härbärge. Betungande för allmogen längs vägarna. Man försökte lindra för allmogen, genom förordningarna som infördes 1642, de hade dock svårt att slå igenom. Man införde då milen för att kunna bestämma taxan för en skjuts. Men det fanns inga uppgifter om avståndet mellan A och B. Lantmätarna fick i slutet av 1600-talet i uppdrag att mäta upp vägarna i Roslagen. Man satte då upp milstolpar av ek. År 1722 startade ett projekt i Stockholms län då man satte upp två trästolpar på varje helmil och en stolpe på $\frac{1}{4}$ mil och $\frac{1}{2}$ mil. I mitten av 1700-talet började trästolparna ruttna

och Landshövding Ankarcrona beslöt, på eget initiativ att helmilstolparna skulle ersättas av stenstolpar. Ankarcrona avlider men har satt igång en fortsatt utveckling av systemet med stenstolpar. Landshövding Jacob Johan Gyllenborg fortsätter i slutet av 1700-talet att fullfölja det som Ankarcrona startat. När det finns stenar på varje $\frac{1}{4}$ mil kan man använda dem som "taxameter" och betala sin skjuts på ett sätt som var mera rättvist. Helmilstolparna påkostade med kunglig krona och monogram i guld och landshövdingens namn. Milstenar uppsatta efter mitten av 1800-talet är ofta i gjutjärn då de blev billigare. År 1891 slutade milstolparna att gälla då de inte längre motsvarade milen enligt metersystemet. Milen som infördes 1649 var 10688,54 meter, den ersattes 1889 av den nuvarande milen då metersystemet infördes. Milstenarna omfattas av fornminneslagen sedan 1942.■

El & Kylservice AB

**Energieffektiva
lösningar
med hjälp av
naturens krafter**

DEN KOMPLETTA LEVERANTÖREN AV EL, KYLA OCH VÄRMEPUMPAR

Starrmora 19, 761 13 Riala • 0176-26 30 40
info@elkyl.se • www.elkyl.se

LASSES VED

Ekeby, Riala

070-
55 65 357

**John Witt Trädgård och
Beskärning AB**

John Witt
Trädgårdsmästare

Bergshamravägen 211
760 10 Begshamra
070 790 53 80 j.witt@hotmail.com

Riala kyrka – en del av hembygden

*Välkommen att ta del av Riala församlings
verksamhet i kyrka och församlingshem.*

För mer information se Kyrkligt Magasin, Norrtelje Tidning eller
www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Önskar Du hyra församlingshemmet?

Ring pastorsexpeditionen, tel 0176- 799 00 eller
e-post rop.bokning@svenskakyrkan.se.

Svenska kyrkan
RIALA FÖRSAMLING

Lewéns

Totalentreprenör

Stöd hembygdsföreningen genom annons i programbladet!

Genom att annonsera i programbladet stödjer du hembygdsföreningen och möjliggör fortsatt utgivning av programblad, underhåll av byggnader m.m. Gör en intresseanmälan till någon i styrelsen så kontaktar vi dig i december.

ICA
nära **Bergshamra**

 apoteket

Tel: 0176 26 00 39

Månd-Fred 9-20 Lörd-Sönd 9-18

Välkommen önskar Mikael med personal

Alla tiders **PRYLAR**

Antikaffär & Lampverkstad
vid PREEM Bergshamra

www.antikhandlare.se

Tel. 0708 130 705

Ekeby Kvarn & Såg Riala

Anders Yttergård

Legosågning och hyvling

Försäljning av byggmaterial

Tel. 0768 144 956

Väghållningssten

Redan på medeltiden hade jordägare ansvar för väghållning, väglott. Men först 1891 fick vi en väglag där det stadgades om väghållningsstenar, de var oftast märken av trä som markerade väglotten. Väghållningsstenen anger vilken gård som var ansvarig för väg-hållningen på en viss strecka. Större gårdar fick ansvar för länge väglotter. Då stenarna oftast är små så har de ofta försvunnit i samband med att vägar bräddats eller rätats ut. Väghållningsstenarna omfattas av fornminneslagen sedan 1942. Så de ska i första hand stå kvar på ursprunglig plats. Är detta inte möjligt så kan de med Länsstyrelsens godkännande flyttas. De stenar som nu står på Snåret har Olle Forsberg fått Länsstyrelsens tillstånd att flytta, det är nu registrerat att de tillhör hembygdsgården. ■

Presentation

Olle Forsberg är bekant för den som besöker Snåret, han är den alltid glade och vänlige dragspelaren, ensam eller ibland med sina spelemän. Den som varit uppmärksam och läst skyltarna vid våra två väghållningstenar ser också att det är Olle som räddat dem så de bevaras för framtiden.

Olle är en riktig Rospigg som bott och verkat i Roslagen hela sitt liv. Från födseln tills i dag har han bott inom promenadavstånd mellan de olika platserna.

Olle föddes i Dyvik där pappan arbetade på Dyviks fabrik. Olles pappa dör när Olle är ett halvår. Huset i Dyvik där de bor brinner och om det inte varit för Olles bror Karl så hade Olle blivit kvar där. Man flyttade då till morbror i Bergby, men även där brann huset och man flyttade till Långmora. Olles mor hittar en ny man och de bosätter sig i Virboda. Efter skolgången i Roslags-Kulla skola börjar Olle jobba på Boda bilstation i Björnhuvud där han kör traktorgrävare. Nästa arbete blir Vägverket (i dag Trafikverket) år 1966, där blir han kvar till pensionen 2003. Under dessa 37 år blir det många omorganisationer och förändringar i arbetet och den fasta punkten flyttar från Vira till Täby där han är stationerad 2003. Den längsta tiden har det varit arbete med vägunderhåll och anläggning av nya vägar på länsvägarna i Stockholms län som Vägverket har ansvar för. Ett område från Hallstavik till Nynäshamn. Under två på 90-talet hade Olle dock ett annorlunda jobb då han kasserade in färjeavgiften på färjan mellan Ekerö och Slagsta under två år.

Under 90-talet så gjorde Länsmuseum en satsning på att ta hand om milstenarna som står längs våra gamla vägsträckningar. De hade länge stått utan underhåll och man inser att detta är ett kulturarv som måste förvaltas. Vägverket får då i uppdrag att rusta upp milstenarna i länet. Man gör en inventering, försöker leta reda på stenar som blivit flyttade eller bara raserats. Olle får då arbeta med detta specialuppdrag från början och gör inventering av milstenarna tillsammans med antikvarie från Länsmuseum och man dokumenterar vad som ska göras. Det blir många mil och timmar längs de gamla vägsträckningarna för att leta efter dolda eller försvunna stenar. Efter det kommer arbetet med att återställa milstenarna ett specialuppdrag som Olle får med en kollega. Ofta tar det en vecka att återställa en sten i ursprungligt skick med ifyllt

Milstenar

text och nytt fundament. Det här arbetet omfattar alltså hela länet från Nynäshamn i söder till Hallstavik i norr. Det finns en sten var $\frac{1}{4}$ mil så det blir många stenar, då samtliga behöver någon form av översyn. I många fall får man börja med att bygga ett nytt kallmurat fundament av de stenar som rasat ner och spritts ut, och sedan placera milstenen ovanpå. Allt arbete sker förhand eller vid tyngre lyft med stroppar så att de inte blir märken på stenarna.

Det här väckte Olles intresse för att bevara vårt kulturarv som han också har dokumenterat med bilder välordnat i pärmar och i sina dagböcker.

Väghållningsstenarna vi har på Snåret kan man säga är en bieffekt av Olles intresse av milstenar.

Olle vid renoverad sten utan fundament i Täby

År 1969 har Olle hittat sin livskamrat Britt-Marie, född i Roslags-Kulla. De gifter sig 1970 och flyttar in i villan som Olle byggt i Vira, där de fortfarande bor.

Olles intresse för musik och drag-spelsspel startade tidigt, redan vid sjuårsåldern. I tonåren satt han ofta på en sten i Virboda och spelade för folk som gick förbi på sommarsöndagarna. På 50-talet startade Olle, Olles Trio. Trion bestod av dragspel, trummor och gitarr. De spelade till dans på de otaliga dansbanorna som då fanns, nästan i varje by i Roslagen hade en egen dansbana. Men också på bröllop och födelsedagskalas i trakten. Trion spelade också en gång i månaden i Nykvarns bygdegård som de var med och renovera. Olle startade också spelmansstämman i Vira år 2000 som blev en populär träffpunkt för spelmän och folkmusikälskare fram till 2013. Olle och hans spelmän är fortfarande aktiva på äldreboende och andra ställen där man möts och vill höra lite gamla klassiker och kanske sjunga lite allsång.

Nästa gång du passerar en milsten, titta lite närmare och tänk på att Olle rustat den. ■

Det är många stenar i ett fundament.y

BOLIST
BERGSHAMRA

STORT ELLER LITET PROJEKT?

- Vi har byggvarorna du behöver!

- Brett urval av trä - olika dimensioner och längder.
- Vi leverar med egen färja, lastbil eller så lånar du vår släpvagn.

VÄLKOMNA! Önskar Fredrik med personal!

**BOLIST
KAMPANJ!**

**SE VÅR HEMSIDA
FÖR AKTUELLA KAMPANJER!**

www.bergshamrasag.se

Mån-Fre 06.30-17.00
Lör 09.00-13.00

761 11 BERGSHAMRA

Tel. 0176-26 02 10

info@bergshamrasag.se
www.bergshamrasag.se

Nils Schönbergs

**BYGG &
FASTIGHETSSERVICE**

Cert. kontrollansvarig

Tel: 0709-42 42 43

**LW
Schakt**

**Entreprenadarbeten
Ved säljes
Veda Ved**

**Gärdesgårdar byggs
Tel. 070-55 60 751**

RoiMan
EL AB

**Vi utför alla typer av
elinstationer**

**RoiMan El AB
070-271 66 17
johan@roimanel.se**

Brinkhällarn's Mark & Bygg AB
Per Nilsson
Brinkhäll 8
761 13 Riala
brinkhallarn@live.se
0733748033

Snåret visas

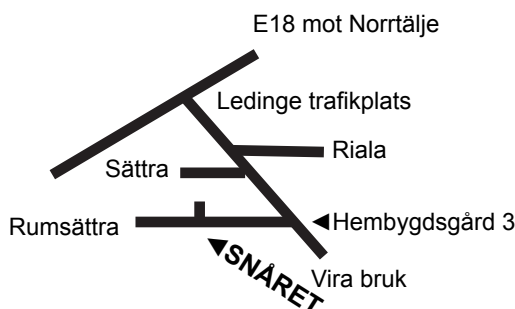
Byggnaderna vid Snåret är öppna vid våra evenemang, för den som vill se en parstuga från 1700-talet och föremål från bygden.

Visning av gården för grupper vid andra tidpunkter kan ordnas genom kontakt med Leif Wallin tel. 070 556 07 51 eller

Sophia Matti 070 714 89 39.

Läs under *Evenemang* i Norrtälje Tidning om vad som händer vid Snåret eller besök vår hemsida.

www.hembygd.se/riala

UPPROP!

Hembygdsföreningen söker gamla handlingar (gårdsarkiv), anteckningar, foton, vykort, m.m. privat eller föreningsmaterial för kopiering.

Har du något som du tror kan intressera hembygdsföreningen för att bevaras för framtida generationer?

Allt är av intresse!

Har du några uppslag till aktiviteter eller har kunskaper som kan komma till nytta i föreningen?

Kontakta styrelsen!

Riala Hembygdsförening

Kontaktinfo

Ordförande.	Leif Wallin	070 556 07 51
Sekreterare	Lasse Lundgren	073 653 35 26
Ledamot	Sophia Matti	070 714 89 39

Styrelsen har under 2021 bestått av:

Leif Wallin ordförande

Ann Jansson vice ordf.

Helene Fahlström kassör

Lasse Lundgren sekreterare

Ledamöter; Iréne Wilgren, Inga-Britt Skogh, Mats Ramström, Siv Yttergård, Roger Skogh, Sophia Matti och Peter Henriksson.

Birgitta Yperidis har under året, som adjungerad tagit över kassörsjobbet, då Helene avsagt sig uppdraget på grund av sin arbetssituation.

Hemsidan

Här hittar du mer om föreningen och här presenteras ev. programändringar.

www.hembygd.se/riala

MEDLEMSKAP

Enklast blir du medlem genom att sätta in årsavgiften

150:-/pers. på föreningens

bankgiro **446-4624**

Observera att vi nu endast har bankgiro!

Du kan också Swisha 123 514 88 46

GLÖM INTE ATT ANGE NAMN & ADRESS!

Gärna också e-post

Hembygdsföreningen

tackar årets annonsörer som gör det möjligt att dela ut detta programblad.

Styrelsen